

**Η ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΗ ΠΙΕΣΙΣ
EN ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ**

ΥΠΟ

ΛΟΥΚΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

Η ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΗ ΠΙΕΣΙΣ ΕΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Η Θεσσαλονίκη, διὰ τῆς λειτουργίας ἐν αὐτῇ διαιρόδων μετεωρολογικῶν Σταθμῶν ἀπὸ τοῦ 1891 (τοῦ Αὐστριακοῦ, τοῦ Βουλγαρικοῦ, τοῦ Ἑλληνικοῦ καὶ τῆς Ἀμερικανικῆς Γεωργικῆς Σχολῆς), δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς ὑπαγομένη εἰς τὴν πατηγορίαν τῶν πόλεων ἔκεινων, αἵτινες διαδέτουν ἀριετὰ μακροχρονίους σειρὰς (ἥμίσεως αἰώνος) μετεωρολογικῶν παρατηρήσεων ἐν τούτοις, ὡς πρὸς τὴν ἀτμοσφαιρικὴν πίεσιν, εἶναι ἡ μᾶλλον πτωχὴ, διότι μέχρι τοῦ 1929 μόλις συγκεντροῦνται ἐνιέα πλήρης εἰτη εὐχρήστων βαρομετρικῶν παρατηρήσεων¹.

Ἀπὸ τοῦ Σεπτεμβρίου τοῦ 1930 ἥχισαν ἐκτελούμεναι βαρομετρικαὶ παρατηρήσεις εἰς τὸ Μετεωροσκοπεῖον τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης διὰ τὸν προτύπουν ὑδραργυρικοῦ βαρομέτρου τύπου 1α, ἐσωτερικῆς τομῆς τοῦ σωλῆνος 15 χιλιοστῶν τοῦ μέτρου καὶ βάρους 16 χιλιογράμμων (ἀνάγρωσις βερνιέρου 0.02ππι) τοῦ κατασκευαστοῦ R. Fuess καὶ ἔξηκολούμθησαν μέχρι τῆς 14ης ὥρας τῆς 2ας Μαρτίου τοῦ 1937, διότε, ἔνεκα βλάβης, ἀπεστάλη εἰς τὸν κατασκευαστήν του πρὸς ἐπιδιόρθωσιν. Κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα τὸ δυοῖν τὸ πηγήθη διὰ τὴν ἐκ νέου τοποθέτησίν του, ἥτοι μέχρι τῆς 20ῆς ὥρας τῆς 19ης Ιουλίου τοῦ 1938, ἐτέθη ἐν χρήσει φροντὶὸν ὑδραργυρικὸν βαρόμετρον Fortin τοῦ ἴδιου κατασκευαστοῦ, τοῦ δυοῖν αἱ ἐνδείξεις ἐδιορθώθησαν μετὰ τὴν τελευταίαν ταύτην χρονολογίαν διὰ συγκρίσεως μὲν τὸ νεοαφριχδὲν πρότυπον βαρόμετρον, διέρ, ἔννοεῖται, συνωδεύετο μὲ τὸ ἀπαράτητον πιστοκοιητικὸν ἐλέγχου ὑπὸ τοῦ Physikalisch—Technische Reichsanstalt.

Ἐκτὸς ὅμως τοῦ, ἀπὸ εὐθείας ἀναγνώσεως, δργάνου τούτου ἐτοποθετήθη ταύτοχρόνως καὶ ἐβδομιδιαίας περιστροφῆς ὑδραργυρικὸς βαρογράφος τοῦ κατασκευαστοῦ J. Richard διὰ τὴν συνεχῆ ἀναγραφὴν τῶν τιμῶν τῆς ἀτμοσφαιρικῆς πιέσεως.

Πάντα τὰ δργανα ταῦτα ἔχουν ἔγκατασταθῆ ἐντὸς τοῦ μετεωρολογικοῦ πύργου τοῦ Πανεπιστημίου².

Σκοπὸς τῆς παρούσης μελέτης εἶναι ἀφ' ἐνδὸς μὲν ἡ ἐπισύναψις τῶν ἐπταετῶν (1931—1937) βαρομετρικῶν παρατηρήσεων καὶ τῶν προγενε-

¹ Ἀλεξάνδρου Λ. Τὸ κλῖμα τῆς Θεσσαλονίκης. Θεσσαλονίκη 1933, σελ. 43.

² Μαριολοπούλου Η. Μετεωρολογικαὶ παρατηρήσεις Θεσσαλονίκης κατὰ τὸ έτος 1930. Θεσσαλονίκη 1933.

στέρων πλήρων ένναετῶν καὶ ἡ ἔξαγωγὴ συμπερασμάτων ἐκ μακροτέρου χρονικοῦ διαστήματος, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ μελέτη τῆς ἡμερησίας πορείας τῆς ἀτμοσφαιρικῆς πιέσεως ἐν Θεσσαλονίκῃ διὰ τὴν δύοιαν οὗδεν μέχρι τοῦτο ἔχει γραφῆ.

Πρὸς τοῦτο ἐλάβομεν ἐκ τῶν φύλλων ὑπολογισμοῦ τ' ἀπαραίτητα διὰ τὴν μελέτην τῆς ἀτμοσφαιρικῆς πιέσεως στοιχεῖα, ἐπὶ πλέον δὲ τὰς ἔνναετεῖς πλήρεις παρατηρήσεις τὰς προγενεστέρας τοῦ 1930 καὶ ὑπελογίσαμεν τοὺς πίνακας 1, 2, 3, 4 καὶ 5. Αἱ τελευταῖαι αὗται παρατηρήσεις ἔκτελεσθεῖσαι εἰς μετεωρολογικοὺς Σταθμοὺς τοῦ B. Ἀστεροσκοπείου Ἀθηνῶν κειμένων εἰς διάφορα ὑπερθαλάσσια ὄψη, ἀνήχθησαν ἀφ' ἔνος μὲν εἰς τὸ ὄψις τῆς λεκάνης τοῦ βαρομέτρου τοῦ Μετεωροσκοπείου τοῦ Πανεπιστημίου 46 μ. 3δ, ἀφ' ἑτέρου δὲ εἰς τὰς ἀληθεῖς μέσας τιμᾶς τῶν 24 ὥρῶν. Αἱ διορθώσεις Δ₁ καὶ Δ₂ αἴτινες, προστιθέμεναι ἀλγεβρικῶς εἰς τὰς μέσας μηνιαίας τιμᾶς τὰς προερχόμενας ἀντιστοίχως ἐκ τῶν ὥρῶν παρατηρήσεως 8, 14, 20 καὶ 8, 14, 21, παρέχονται τὰς ἀληθεῖς μέσας τιμᾶς τῶν 24 ὥρῶν, δίδονται εἰς τὸν ἐπόμενον πίνακα I.

Π Ι Ν Α Ε Ι

Διορθώσεις εἰς την Hg διὰ τὴν ἀναγωγὴν τῶν καθέκαστα μηνιαίων μέσων τιμῶν εἰς τὰς ἀληθεῖς μηνιαίας μέσας τιμᾶς τῶν 24 ὥρῶν.

I	Φ	Μ	Α	Μ	I	I	A	Σ	Ο	Ν	Δ	Ε	
					(8+14+20) : 3								
Δ ₁	+ 0.08	0	+0.01	-0.02	-0.05	-0.01	+0.03	-0.01	-0.04	0	+0.02	+0.08	+0.01
					(8+14+21) : 3								
Δ ₂	+ 0.06	-0.03	-0.06	-0.18	-0.15	-0.13	-0.09	-0.11	-0.12	-0.07	-0.08	+0.05	-0.07

"Ἐνῷ αἱ μηνιαῖαι μέσαι τιμαὶ αἱ προερχόμεναι ἐκ τῶν ἔνναετῶν παρατηρήσεων παρουσιάζουν τριπλῆν ἐτησίαν κύμανσιν μὲν μέγιστη, κατὰ σειρὰν σπουδαιότητος, τὸν Ἰανουάριον, τὸν Ὁκτώβριον καὶ τὸν Ἰούνιον καὶ μὲν ἐλάχιστα τὸν Μάϊον, τὸν Ἰούλιον καὶ τὸν Δεκέμβριον, αἱ προερχόμεναι ἐκ τῶν παρατηρήσεων τῆς ἐπιταετίας 1931 — 1937 παρουσιάζουν (πίναξ 5) τετραπλῆν μὲν μέγιστα τὸν Ἰανουάριον, τὸν Νοέμβριον, τὸν Μάρτιον καὶ τὸν Μάϊον καὶ μὲν ἐλάχιστα τὸν Ἰούλιον, τὸν Ἀπρίλιον, τὸν Φεβρουάριον καὶ τὸν Δεκέμβριον. Αἱ ἐκ τῆς ἐπισυνάψεως τῶν δύο τούτων σειρῶν προκύπτουσαι μηνιαῖαι μέσαι τιμαὶ παρουσιάζουν (πίναξ 1)

τριπλήν ἔτησίαν κύμανσιν μὲν μέγιστα τὸν Ἰανουάριον, τὸν Νοέμβριον καὶ τὸν Ἰούνιον καὶ μὲν ἐλάχιστα τὸν Ἰούλιον, τὸν Μάϊον καὶ τὸν Δεκέμβριον.

Τὸ χειμερινὸν ἑξάμηνον παρουσιάζει, ὡς φαίνεται ἐκ τοῦ παρατιθεμένου πίνακος II, ὑπεροχὴν ἀτμοσφαιρικῆς πιέσεως ἀπὸ τῆς ἀντιστοίχου τοῦ θερινοῦ ἑξαμήνου κατὰ τι περισσότερον τῶν τριῶν χιλιοστομέτρων. Ἐκ τῶν ἐποχῶν τοῦ ἔτους, ὁ χειμὼν παρουσιάζει τὴν μεγαλυτέραν, κατόπιν δ' ἔρχονται κατὰ σειρὰν τὸ φθινόπωρον, ἥ ἀνοιξις καὶ τὸ θέρος.

Π Ι Ν Α Ζ ΙΙ

Μέσαι τιμαὶ τῆς ἀτμοσφαιρικῆς πιέσεως (16 ἔτη)

Χειμὼν	"Ανοιξις	Θέρος	Φθινόπωρον
759.61	756.54	755.78	758.82
Χειμερινὸν ἑξάμηνον		Θερινὸν ἑξάμηνον	
759.25		756.10	

Τὸ κέντρον βάρους παρουσιάζομενον εἰς τὸ δεύτερον τεταρτημόριον ($\chi = -0.00072$, $\psi = +0.00158$) δεικνύει δτι εἰς τὴν Θεσσαλονίκην ἐπικρατεῖ ὁ ἡπειρωτικὸς χαρακτὴρ τῆς ἔτησίας πορείας τῆς ἀτμοσφαιρικῆς πιέσεως μὲν μέτρον ἥ βαθμὸν ἡπειρωτικότητος ἀρκετὰ σημαντικὸν (ἐκκεντρότης τοῦ κέντρου βάρους 1.69 o/oo) ¹.

Αἱ μέσαι μεταβλητότητες τῶν διαφόρων μηνῶν παρουσιάζουν (πίναξ 1), κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους, τριπλῆν κύμανσιν μὲν μέγιστα, κατὰ σειρὰν σπουδαιότητος, τὸν Φεβρουάριον, τὸν Νοέμβριον καὶ τὸν Μάϊον καὶ μὲν ἐλάχιστα τὸν Σεπτέμβριον, τὸν Ἀπρίλιον καὶ τὸν Δεκέμβριον. Ἐκ τῶν μηνῶν τοῦ χειμῶνος, ὁ Φεβρουάριος παρουσιάζει τὴν μεγίστην μεταβλητότητα (2.88mm) καὶ ὁ Δεκέμβριος τὴν ἐλαχίστην (1.94mm), ἐκ τῶν μηνῶν τῆς ἄνοιξεως, ὁ Μάρτιος τὴν μεγίστην (1.45mm) καὶ ὁ Ἀπρίλιος τὴν ἐλαχίστην (0.94mm), ἐκ τῶν μηνῶν τοῦ θέρους, ὁ Ἰούνιος τὴν μεγίστην (1.21mm) καὶ ὁ Αὔγουστος τὴν ἐλαχίστην (0.98mm) καὶ ἐκ

¹ Alt E. Klimakunde von Mittel—und Südeuropa, S. 20-23. Berlin 1932.
(Κόρρεν und Geiger. Handbuch der Klimatologie, Band III, Teil M).

Φιντικλή Θ. Περὶ τῆς ἀτμοσφαιρικῆς πιέσεως ἐν Ἀθήναις, σελ. 25 καὶ 26.
Ἀθῆναι 1937.

τῶν μηνῶν τοῦ φθινοπώδουν, δὲ Νοέμβριος τὴν μεγίστην (1.98mm) καὶ δὲ Σεπτέμβριος τὴν ἐλαχίστην (0.87mm).

Τὸ πλῆθος τῶν ἀρνητικῶν ἀποχῶν εἶναι (πίναξ 2) μεγαλύτερον τοῦ πλήθους τῶν θετικῶν ἀποχῶν τὸν Ἱανουάριον, τὸν Ἀπρίλιον, τὸν Ἰούλιον, τὸν Αὔγουστον καὶ τὸν Δεκέμβριον, τὸ ἀντίθετον συμβαίνει τὸν Ἱούνιον καὶ τὸν Νοέμβριον, κατὰ δὲ τοὺς ὑπολοίπους πέντε μῆνας καὶ τὸ ἔτος τὸ πλῆθος τῶν θετικῶν εἶναι ἵσον μὲν τὸ πλῆθος τῶν ἀρνητικῶν ἀποχῶν. Ἐκ τῶν μεγίστων θετικῶν καὶ ἀρνητικῶν ἀποχῶν, μεγαλύτεραι εἶναι αἱ ἀρνητικαὶ κατὰ τοὺς μῆνας Φεβρουάριον, Μάϊον, Ἱούνιον, Ὁκτώβριον καὶ Νοέμβριον, τὸ ἀντίθετον δὲ συμβαίνει κατὰ τοὺς ὑπολοίπους μῆνας καὶ τὸ ἔτος.

Κατὰ τὸ ἔτος τὰ 81 οἱ τῶν ἀποχῶν παρουσιάζονται μεταξὺ τῶν δρίων 0.00 — 0.99 mm, αἱ δὲ λοιπαὶ, ἡτοι τὰ 19 οἱ, μεταξὺ τῶν δρίων 1.00 — 1.99 mm. Μεγάλην διασπορὰν παρουσιάζουν αἱ ἀποχαὶ κατὰ τοὺς μῆνας Ἱανουάριον καὶ Δεκέμβριον καὶ κατὰ δεύτερον λόγον τὸν Φεβρουάριον καὶ τὸν Μάρτιον, φθάνονται εἰς μὲν τὴν πρώτην μέχρι τῶν δρίων 7.00 — 7.99, εἰς δὲ τὴν δευτέραν περίπτωσιν ἀντιστοίχως μέχρι τῶν δρίων 5.00 — 5.99 καὶ 4.00 — 4.99. Ἐάν ἔξαιρέσωμεν, ἐκτὸς τῶν ἀναφερθέντων μηνῶν, τὸν Μάϊον καὶ τὸν Νοέμβριον εἰς τοὺς δύοίσις παρουσιάζεται εἰς μὲν τὸν πρῶτον ἀσῆμιαντος, εἰς δὲ τὸν δεύτερον ἀξιόλογος συχνότης ἀποχῶν μεταξὺ τῶν δρίων 3.00 — 3.99, κατὰ τοὺς ὑπολοίπους μῆνας, ἡ διλότης τῶν ἀποχῶν περιλαμβάνεται μεταξὺ τῶν δρίων 0.00 — 2.99. Τὸ πλῆθος τῶν ἀποχῶν ἐλαττοῦται καθ' ὃσον τὸ μέγεθος αὐτῶν αὐξάνει, μὲν ἔξαιρεσιν κατὰ τοὺς μῆνας Ἱανουάριον, Φεβρουάριον, Μάρτιον, Μάϊον, Ἱούνιον, Νοέμβριον καὶ Δεκέμβριον.

Αἱ μηνιαῖαι μέσαι μέγισται καὶ μέσαι ἐλάχισται τιμαὶ τῆς ἀτμοσφαιρικῆς πιέσεως παρουσιάζουν (πίναξ 3) τετραπλῆν ἐτησίαν κύματαν μὲν ἀντίστοιχα μέγιστα, κατὰ σειρὰν σπουδαιότητος, τὸν Ἱανουάριον, τὸν Νοέμβριον, τὸν Μάρτιον καὶ τὸν Μάϊον καὶ ἀντίστοιχα ἐλάχιστα τὸν Ἱούλιον, τὸν Ἀπρίλιον, τὸν Φεβρουάριον καὶ τὸν Δεκέμβριον. Αἱ διαφοραὶ τῶν ἄκρων μηνιαίων μέσων ἐλαχίστων ἀπὸ τῶν ἀντιστοίχων μηνιαίων μέσων μεγίστων τῆς ἀτμοσφαιρικῆς πιέσεως ἀνερχόμεναι, εἰς στρογγύλον ἀριθμὸν χιλιοστοιχέτων, κατὰ τοὺς μῆνας Δεκέμβριον, Ἱανουάριον καὶ Φεβρουάριον εἰς τὰ 14 — 15, κατέρχονται κατὰ μὲν τοὺς μῆνας Μάρτιον, Ἱούνιον, Ὁκτώβριον καὶ Νοέμβριον εἰς τὰ 7 — 9, κατὰ δὲ τοὺς ὑπολοίπους μῆνας εἰς τὰ 6 — 7 χιλιοστόμετρα.

Αἱ μηνιαῖαι μέσαι τιμαὶ τῶν ἡμερησίων διλικῶν εὐρων τῆς ἀτμοσφαιρικῆς πιέσεως παρουσιάζουν διπλῆν ἐτησίαν κύματαν μὲν κύριον μέγιστον τὸν Φεβρουάριον, δευτερεῦον μέγιστον τὸν Δεκέμβριον, κύριον ἐλάχιστον τὸν Ἱούλιον καὶ Αὔγουστον καὶ δευτερεῦον ἐλάχιστον τὸν Ἱα-

νονάριον. Την μεγαλυτέραν σταθερότητα, ώς πρὸς τὰς καθέκαστα μηνιαίας μέσας τιμώς, τῶν ήμερησίων δλικῶν εὐρῶν τῆς ἀτμοσφαιρικῆς πιέσεως παρουσιάζουν οἱ ἀπὸ τοῦ Μαΐου μέχρι τοῦ Αὔγουστου μῆνες (διαφορὰ τοῦ μηνιαίου μέσου ἐλαχίστου ἀπὸ τοῦ ἀντιστοίχου μεγίστου 0.55—0.43 mm) καὶ κατὰ δεύτερον λόγον ὁ Σεπτέμβριος καὶ ὁ Φεβρουάριος (ἀντιστοίχως 0.93 καὶ 0.77 mm), τὴν δὲ μικροτέραν δὲ Δεκέμβριος καὶ δὲ Ἀπρίλιος (2.25 καὶ 2.13 mm) καὶ κατὰ δεύτερον λόγον οἱ ὑπόλοιποι μῆνες (1.71 — 1.10 mm).

Ἡ μεγαλυτέρα ἀνηγμένη εἰς τὴν θερμοκρασίαν τοῦ 0°C παρατηρηθεῖσα τιμὴ τῆς ἀτμοσφαιρικῆς πιέσεως εἰς τὸ ὕψος τῆς λεκάνης τοῦ βιτρομέτρου (ἐκ τῶν ὀριαίων τιμῶν) ἀνῆλθεν εἰς τὰ 776.0 χιλιοστόμετρα τὴν 23ην Ἰανουαρίου τοῦ 1934 (πίναξ 4), ἡ δὲ μικροτέρα κατῆλθεν εἰς τὰ 732.2 χιλιοστόμετρα τὴν 4ην Φεβρουαρίου τοῦ 1936. Οὕτως, ἡ ἀπόλυτος κύμανσις τῆς ἀτμοσφαιρικῆς πιέσεως κατὰ τὴν ἔπιαστίαν 1931 — 1937 ἀνῆλθεν εἰς 43.8 χιλιοστόμετρα. Τὰ μεγαλύτερα ἐκ τῶν ἀπολύτως μεγίστων ἡμερησίων δλικῶν εὐρῶν παρουσιάσθησαν κατὰ τοὺς ἀπὸ τοῦ Νοεμβρίου μέχρι τοῦ Ἀπριλίου μῆνας 12.5 — 16.0, τὰ δὲ μικρότερα κατὰ τοὺς ὑπολοίπους μῆνας 6.3 — 9.6 χιλιοστόμετρα· τὰ ἀπολύτως ἐλάχιστα ἡμερήσια δλικὰ εὐρηκαντικά σημειώθησαν ἀπὸ 0.6 — 1.0 χιλιοστόμετρα.

Ως ἀνεφέρθη ἡδη ἀι μηνιαῖαι μέσαι τιμαὶ τῆς ἔπιαστίας 1931 — 1937 παρουσιάζουν τετραπλῆν ἐτησίαν κύμανσιν· τὴν αὐτὴν ἐτησίαν κύμανσιν παρουσιάζουν (πίναξ 5) ἀι διάφροι δραι μὲ μέγιστα καὶ ἐλάχιστα κατὰ τοὺς αὐτοὺς μῆνας, πλὴν τῶν ὀρῶν δ, 6 καὶ 7 εἰς τὰς δποίας τὸ τέταρτον, κατὰ σειρὰν σπουδαιότητος, μέγιστον παρουσιάζεται ἀντὶ τοῦ Μαΐου τὸν Ἰούνιον καὶ τῆς 8ης ὥρας εἰς τὴν δποίαν αἱ μέσαι ὀριαῖαι τιμαὶ τῶν δύο τούτων μηνῶν εἶναι ἵσαι.

Κατὰ τὸ ἔτος, ἡ ἀτμοσφαιρικὴ πίεσις παρουσιάζει (πίναξ 5) διπλῆν ἡμερησίαν κύμανσιν μὲ κύριον μέγιστον τὴν 10ην, κύριον ἐλάχιστον τὴν 17ην, δευτερεῦον μέγιστον τὴν 23ην καὶ τὴν 24ην καὶ δευτερεῦον ἐλάχιστον τὴν 4ην ὅραν.

Διπλῆν ἐπίσης ἡμερησίαν κύμανσιν παρουσιάζουν τὰ ἔξαμιηνα καὶ αἱ ἐποχαὶ τοῦ ἔτους, πλὴν τοῦ χειμῶνος δὲ δποίος παρουσιάζει τριπλῆν. Εἰς πάσας τὰς περιπτώσεις ταύτας τὸ μὲν κύριον μέγιστον παρουσιάζεται τὴν 10ην ὅραν, πλὴν τοῦ θέρους εἰς τὸ δποίον μετατοπίζεται κατὰ δύο ὥρας ἐνωρίτερον, τὸ δὲ κύριον ἐλάχιστον τὸν χειμῶνα τὴν 16ην, τὸ φθινόπερον καὶ τὸ χειμερινὸν ἔξαμηνον τὴν 16ην καὶ κατὰ τὰς ὑπολοίπους τρεῖς περιπτώσεις τὴν 17ην ὅραν. Τὰ δευτερεύοντα μέγιστα παρουσιάζονται τὸ θέρος καὶ τὸ θερινὸν ἔξαμηνον τὴν 24ην, τὸν χειμῶνα τὴν 23ην, τὴν ἄνοιξιν τὴν 23ην καὶ τὴν 24ην καὶ τὸ φθινόπερον καὶ τὸ χειμερινὸν ἔξαμηνον τὴν 22ην καὶ τὴν 23ην ὅραν, τὰ δὲ δευτερεύοντα ἐλάχιστα

τὸν χειμῶνα καὶ τὸ χειμερινὸν ἔξαμηνον τὴν δην καὶ κατὰ τὰς ὑπολοίπους περιπτώσεις τὴν 4ην ὥραν. Τὸ τριτεῦον μέγιστον τοῦ χειμῶνος παρουσιάζεται τὴν 3ην, τὸ δὲ τριτεῦον ἐλάχιστον τὴν 2αν ὥραν.

Ἐκ τῶν μηνῶν τοῦ ἔτους, δὲ Ιανουάριος, δὲ Μάιος, δὲ Ὀκτώβριος καὶ δὲ Δεκέμβριος παρουσιάζουν τριπλῆν ἡμερησίαν κύμανσιν, πάντες δὲ οἱ ὑπόλοιποι διπλῆν. Τὸ κύριον μέγιστον ἦ τὸ μέγιστον τῆς πρωΐας παρουσιάζεται τὴν 10ην ὥραν, πλὴν τοῦ Φεβρουαρίου εἰς τὸν δύοποιον μετατοπίζεται κατὰ μίαν ὥραν ἀργότερον, τοῦ Ιουνίου καὶ τοῦ Ιουλίου εἰς τοὺς δύοποιους μετατοπίζεται κατὰ δύο ὥρας ἐνωρίτερον, δηλαδὴ τὴν 8ην ὥραν καὶ τοῦ Αὐγούστου εἰς τὸν δύοποιον αἱ μέσαι τιμαὶ τῆς 9ης καὶ τῆς 10ης ὥρας εἰναι ἵσαι. Τὸ κύριον ἐλάχιστον ἦ τὸ ἐλάχιστον τῆς ἡμέρας παρουσιάζεται τὴν 17ην ὥραν, ἔξαιρέσει τοῦ Ιανουαρίου καὶ τοῦ Δεκεμβρίου εἰς τοὺς δύοποιους παρουσιάζεται τὴν 1δην, τοῦ Φεβρουαρίου, τοῦ Μαρτίου, τοῦ Ὀκτωβρίου καὶ τοῦ Νοεμβρίου εἰς τοὺς δύοποιους παρουσιάζεται τὴν 16ην, τοῦ Αὐγούστου εἰς τὸν δύοποιον παρουσιάζεται τὴν 18ην ὥραν καὶ τοῦ Μαΐου εἰς τὸν δύοποιον αἱ μέσαι τιμαὶ τῆς 17ης καὶ τῆς 18ης ὥρας εἰναι ἵσαι. Τὸ δευτερεῦον μέγιστον ἦ τὸ μέγιστον τῆς ἐσπέρας παρουσιάζεται τὴν 23ην ὥραν, πλὴν τοῦ Ὀκτωβρίου εἰς τὸν δύοποιον παρουσιάζεται τὴν 22αν ὥραν, τοῦ Φεβρουαρίου, τοῦ Μαΐου, τοῦ Αὐγούστου καὶ τοῦ Νοεμβρίου εἰς τοὺς δύοποιους παρουσιάζεται τὴν 24ην ὥραν καὶ τοῦ Ιουλίου εἰς τὸν δύοποιον αἱ μέσαι τιμαὶ τῆς 24ης καὶ τῆς 1ης ὥρας εἰναι ἵσαι, τὸ δὲ δευτερεῦον ἐλάχιστον ἦ τὸ ἐλάχιστον τῆς νυκτὸς παρουσιάζεται τὴν 4ην ὥραν, ἔξαιρέσει τοῦ Ιανουαρίου εἰς τὸν δύοποιον μετατοπίζεται κατὰ δύο ὥρας ἀργότερον, δηλαδὴ τὴν 6ην, τοῦ Φεβρουαρίου, τοῦ Σεπτεμβρίου, τοῦ Νοεμβρίου καὶ τοῦ Δεκεμβρίου εἰς τοὺς δύοποιους παρουσιάζεται τὴν δην ὥραν καὶ τοῦ Μαρτίου εἰς τὸν δύοποιον αἱ μέσαι τιμαὶ τῆς 4ης καὶ δης ὥρας εἰναι ἵσαι. Τὰ τριτεύοντα μέγιστα καὶ ἐλάχιστα παρουσιάζονται ἀντιστοίχως τὸν Ιανουάριον τὴν 3ην καὶ τὴν 24ην ὥραν, τὸν Μάιον τὴν 22αν καὶ τὴν 23ην, τὸν Ὀκτώβριον τὴν 1ην καὶ τὴν 24ην καὶ τὸν Δεκέμβριον τὴν 3ην καὶ τὴν 2αν ὥραν.

Τὸ ἡμερήσιον εὔρος τῆς ἀτμοσφαιρικῆς πλέσεως (διαφορὰ τοῦ κυρίου ἐλαχίστου ἦ τοῦ ἐλαχίστου τῆς ἡμέρας ἀπὸ τοῦ κυρίου μεγίστου ἦ τοῦ μεγίστου τῆς πρωΐας), ἀνέρχεται κατὰ τὸ ἔτος εἰς 1.22 πμ, τὸ δὲ νυκτερινὸν εὔρος (διαφορὰ τοῦ δευτερεύοντος ἐλαχίστου ἦ τοῦ ἐλαχίστου τῆς νυκτὸς ἀπὸ τοῦ δευτερεύοντος μεγίστου ἦ τοῦ μεγίστου τῆς ἐσπέρας) εἰς 0.28 πμ.

Τὸ ἡμερήσιον καὶ τὸ νυκτερινὸν εὔρος ἀνέρχονται, κατὰ μὲν τὸ χειμερινόν, ἀντιστοίχως εἰς 1.08 πμ καὶ 0.36 πμ, κατὰ δὲ τὸ θερινὸν ἔξαμηνον, εἰς 1.39 πμ καὶ 0.25 πμ. Ἐκ τῶν ἐποχῶν τοῦ ἔτους, τὸ μεγαλύτερον ἡμερήσιον καὶ τὸ μικρότερον νυκτερινὸν εὔρος παρουσιάζει τὸ

θέρος ἀντιστοίχως 1.50 mm καὶ 0.18 mm· δ χειμῶν παρουσιάζει τὸ μικρότερον ἡμερήσιον 1.09 mm καὶ τὸ φθινόπωρον τὸ μεγαλύτερον νυκτερινὸν 0.38mm· κατὰ τὴν ἄνοιξην καὶ τὸ φθινόπωρον τ' ἀντίστοιχα ἡμερήσια εῦρη ἀνέρχονται εἰς 1.19 mm καὶ 1.23 mm, κατὰ δὲ τὸν χειμῶνα καὶ τὴν ἄνοιξην τ' ἀντίστοιχα νυκτερινὰ εῦρη εἰς 0.31 mm καὶ 0.37mm.

Τὸ μέσον εὔρος (μέση τιμὴ τοῦ ἡμερήσιου καὶ τοῦ νυκτερινοῦ εὔρους) κατὰ μὲν τὸ ἔτος ἀνέρχεται εἰς 0.75 mm, κατὰ δὲ τὰ δύο ἔξαμηνα εἰς 0.72 mm τὸ χειμερινὸν καὶ 0.82 mm τὸ θερινόν. Κατὰ τὰς διαφόρους ἔποχας τοῦ ἔτους τὸ μέσον εὔρος διίγον μεταβάλλεται· εἶναι μέγιστον κατὰ τὸ θέρος 0.84 πιπὶ καὶ ἐλάχιστον κατὰ τὸν χειμῶνα 0.70 πιπὶ· κατὰ τὴν ἄνοιξην καὶ τὸ φθινόπωρον ἀνέρχεται ἀντιστοίχως εἰς 0.78 καὶ 0.81 mm.

Τὸ ἡμερήσιον καὶ τὸ νυκτερινὸν εὔρος παρουσιάζουν τριπλῆν ἑτησίαν κύμανσιν· καὶ τὸ μὲν πρῶτον παρουσιάζει τὰ μέγιστα, κατὰ σειρὰν σπουδαιότητος, τὸν Αὔγουστον (1.61 mm), τὸν Ἀπρίλιον (1.40 mm) καὶ τὸν Ἰανουάριον (1.15 mm) καὶ τὰ ἐλάχιστα τὸν Νοέμβριον (1.01 mm), τὸν Μάρτιον (1.06 mm) καὶ τὸν Μάϊον (1.10 mm), τὸ δὲ δεύτερον παρουσιάζει τὰ μέγιστα τὸν Νοέμβριον (0.58 mm), τὸν Μάρτιον (0.45 mm) καὶ τὸν Μάϊον (0.38 mm) καὶ τὰ ἐλάχιστα τὸν Ἰούλιον (0.14 mm), τὸν Φεβρουάριον (0.29 mm) καὶ τὸν Ἀπρίλιον (0.33 mm). Οἱ ἀπομένοντες μῆνες παρουσιάζουν ἡμερήσια καὶ νυκτερινὰ εῦρη περιλαμβανόμενα μεταξὺ τῶν ἀντιστοίχων κυρίων μεγίστων καὶ ἐλάχιστων (ἡμερήσιον εὔρος: Φεβρουάριος 1.09 mm, Ἰούνιος 1.46 mm, Ἰούλιος 1.50 mm, Σεπτέμβριος 1.49 πιπ., Ὁκτώβριος 1.22 πιπ. καὶ Δεκέμβριος 1.08 πιπ.) νυκτερινὸν εὔρος: Ἰανουάριος 0.31 mm, Ἰούνιος 0.19 mm, Αὔγουστος 0.24 mm, Σεπτέμβριος 0.31 mm, Ὁκτώβριος 0.34 mm καὶ Δεκέμβριος 0.36 mm).

Τὸ μέσον εὔρος παρουσιάζει τετραπλῆν ἑτησίαν κύμανσιν μὲ μέγιστα, κατὰ σειρὰν σπουδαιότητος, τὸν Αὔγουστον (0.93 πιπ.), τὸν Ἀπρίλιον (0.87 mm), τὸν Νοέμβριον (0.80 mm) καὶ τὸν Ἰανουάριον (0.73 mm) καὶ μὲ ἐλάχιστα τὸν Φεβρουάριον (0.69 mm), τὸν Δεκέμβριον (0.72 mm), τὸν Μάϊον (0.74 mm) καὶ τὸν Ὁκτώβριον (0.78 mm). Οἱ ὑπόλοιποι τέσσαρες μῆνες παρουσιάζουν μέσα εῦρη ὡς ἔξης: Μάρτιος 0.76 πιπ., Ἰούνιος καὶ Ἰούλιος 0.82 mm καὶ Σεπτέμβριος 0.90 mm.

Ἡ διαφορὰ τοῦ τριτεύοντος ἐλαχίστου ἀπὸ τοῦ τριτεύοντος μεγίστου ἀνερχομένη κατὰ τὸν χειμῶνα εἰς 0.01 πιπ., φθάνει τὸν Μάϊον τὰ 0.04mm, τὸν Ὁκτώβριον τὰ 0.05 πιπ. καὶ τὸν Ἰανουάριον καὶ Δεκέμβριον τὰ 0.06 mm.

Πίναξ 1.— Κανονικαὶ μηνιαῖαι μέσαι τιμαὶ, μέσαι μεταβλητήτης καὶ ἄκραι μηνιαῖαι μέσαι τιμαὶ τῆς ἀτμοσφαιρικῆς πιέσεως ἐν Θεσσαλονίκῃ εἰς την Hg: (16 ἔτη)

Μῆνες	Κανονικαὶ μέσαι τιμαὶ		Μέσαι μετεβλητήτης	Μηνιαῖαι μέσαι τιμαὶ			
	Εἰς Ο° C	Εἰς θερμ. μ. καὶ κανον. θαρρότητα τῶν 45°		Μέσαι μετεβλητήτης	Μεγάτη	Έτος	
		Μεγάτη			Μεγάτη	Έτος	
Ιανουάριος	760.96	765.02	2.80	768.17	1925	756.37	1931
Φεβρουάριος	58.54	62.56	2.88	63.95	1918	55.24	1937
Μάρτιος	58.24	62.17	1.45	62.26	1929	55.26	•
Απρίλιος	55.79	59.65	0.94	57.95	1918	53.60	•
Μάϊος	55.58	59.37	1.41	57.56	1935	52.52	1910
Ιούνιος	55.08	59.81	1.21	58.16	1919	55.29	1933
Ιούλιος	55.21	58.91	1.04	57.82	1928	53.65	1934
Αύγουστος	55.90	59.60	0.98	58.20	1919	53.86	1937
Σεπτέμβριος	58.04	61.80	0.87	60.09	1926	56.64	1931
Οκτώβριος	58.85	63.72	0.92	60.73	1928	56.72	1936
Νοέμβριος	59.56	63.49	1.98	62.61	1931	55.74	1928
Δεκέμβριος	59.32	63.32	1.94	66.37	1932	55.00	193 5
Έτος	57.67	61.53	0.54	59.08	1932	56.44	193 7

Πίναξ 2.— Ἀποχαὶ τῶν κανονικῶν ἀπὸ τῶν καθέναστα ἀντιστοίχων μηνιαίων καὶ ἑτησίων μέσων τιμῶν τῆς ἀτμοσφαιρικῆς πιέσεως ἐν Θεσσαλονίκῃ: (16 ἔτη)

Μῆνες	Πλήθος ἀποχῶν		Μέγιστα ἀποχαὶ	Πλήθος ἐπὶ τοῖς οἷο τῶν ἀποχῶν ἑντὸς τῶν δρίων:										
	Θετικῶν	Ἄρνητικῶν		Θετικαὶ	Ἄρνητικαὶ	0.00—0.99	1.00—1.99	2.00—2.99	3.00—3.99	4.00—4.99	5.00—5.99	6.00—6.99	7.00—7.99	
				Θετικαὶ	Ἄρνητικαὶ	Θετικαὶ	Ἄρνητικαὶ	Θετικαὶ	Ἄρνητικαὶ	Θετικαὶ	Ἄρνητικαὶ	Θετικαὶ		
Ιανουάριος	7	9	7.21	4.59	25	6	31	19	6	6	0	0	6	
Φεβρουάριος	8	8	5.41	5.82	0	31	19	38	0	12	0	0	0	
Μάρτιος	8	8	4.02	2.98	44	19	31	0	6	0	0	0	0	
Απρίλιος	6	10	2.16	2.14	56	25	19	0	0	0	0	0	0	
Μάϊος	8	8	1.98	3.06	19	75	0	6	0	0	0	0	0	
Ιούνιος	9	7	2.08	2.79	37	44	19	0	0	0	0	0	0	
Ιούλιος	6	10	2.61	1.56	50	44	6	0	0	0	0	0	0	
Αύγουστος	7	9	2.30	2.04	62	19	19	0	0	0	0	0	0	
Σεπτέμβριος	8	8	2.05	1.40	69	25	6	0	0	0	0	0	0	
Οκτώβριος	8	8	1.88	2.13	63	25	12	0	0	0	0	0	0	
Νοέμβριος	9	7	3.05	3.82	19	25	25	31	0	0	0	0	0	
Δεκέμβριος	5	11	7.05	4.32	44	19	13	6	12	0	0	0	6	
Έτος	8	8	1.41	1.23	81	19	0	0	0	0	0	0	0	

Πίναξ 3.—Μηνιαῖαι μέσαι καὶ ἄκραι τιμαὶ τῶν ἡμερησίων μεγίστων καὶ ἐλαχίστων, μηνιαῖα μέσα καὶ ἄκρα δικὰ εὑρη τῆς ἀτμοσφαιρικῆς πιέσεως ἐν Θεσσαλονίκῃ εἰς την Hg : (1931—1937)

Μῆνες	Μεγίστη			Ἐλαχίστη			Εῦρος				
	Μέση	Μέση μηνιαῖα	*Έτος	Μέση	Μέση μηνιαῖα	*Έτος	Μέσην	Μέσην μηνιαῖαν μέγιστον	*Έτος	Μέσην μηνιαῖαν ἐλαχίστον	*Έτος
	762.53	768.71	1932	758.95	754.32	1931	3.58	4.24	1931	2.65	1933
Ιανουάριος	59.04	64.32	1934	54.62	50.58	1936	4.42	4.80	1932	4.03	1934
Φεβρουάριος	59.70	62.38	1933	55.79	53.60	1937	3.91	4.72	1931	3.01	*
Μάρτιος	57.31	58.14	*	53.98	52.39	*	3.34	4.29	1936	2.16	*
Απρίλιος	57.53	59.06	1937	54.96	52.88	1936	2.57	2.94	1935	2.89	31.37
Μάϊος	57.29	58.85	*	54.77	51.96	1933	2.52	2.85	1934	2.31	*
Ιούνιος	56.11	57.95	1933	53.71	52.40	1934	2.40	2.64	1935	2.11	1937
Ιούλιος	56.94	59.00	1932	54.54	53.10	1937	2.40	2.62	1931	2.19	32.35
Αύγουστος	59.45	60.54	1933	56.62	54.99	1931	2.83	3.40	*	2.57	1932
Σεπτέμβριος	60.08	61.86	1931	57.12	56.20	1936	2.96	3.50	1936	2.40	1937
Οκτώβριος	62.07	64.56	1932	58.82	55.28	1937	3.25	3.77	1937	2.44	1935
Νοέμβριος	61.99	67.64	*	58.36	52.69	1935	3.63	4.71	1935	2.46	1932
*Έτος	59.17	68.71	I. 32	56.02	50.58	II. 36	3.15	4.80	II. 32	2.11	VII. 37

Πίναξ 4.—Ἀπολύτως ἄκραι ἡμερήσιαι τιμαὶ καὶ ἀπολύτως ἄκρα δικὰ ἡμερήσια εὑρη τῆς ἀτμοσφαιρικῆς πιέσεως ἐν Θεσσαλονίκῃ εἰς την Hg : (1931—1937)

Μῆνες	Ἡμερήσιαι τιμαὶ					Ἡμερήσια εύρη						
	Μεγίστην	Ημέρα	*Έτος	Ἐλαχίστην	Ημέρα	Μέγιστον	Ημέρα	*Έτος	Ἐλαχίστον	Ημέρα	*Έτος	
	776.0	25	1934	735.2	18	1931	13.8	19	1931	0.8	10	1934
Ιανουάριος	73.4	10	*	32.2	4	1936	15.7	21	*	0.9	19	1937
Φεβρουάριος	71.1	9	1933	34.0	2	1937	12.5	3	*	0.9	31	1934
Μάρτιος	65.6	14	*	40.9	22	1936	13.7	22	1936	0.9	28.29	33.35
Απρίλιος	68.1	5.6	1935	47.5	28	*	6.7	7	1932	0.6	28	1933
Μάϊος	64.2	7	1937	46.8	18	1933	6.5	4	1934	0.8	10	1936
Ιούνιος	63.9	3	1936	46.5	26	1934	6.3	*	1933	1.0	10.18	36.37
Ιούλιος	63.2	26	1932	47.3	23.2	33.37	6.3	21	1931	1.0	ποικίλας	
Αύγουστος	69.9	20.21	1936	44.8	2	1934	8.3	27	1935	1.0	30	1933
Σεπτέμβριος	67.6	17	1937	44.7	29	1935	9.6	19	1934	0.6	15	1937
Οκτώβριος	74.5	3	1931	42.8	25	1933	14.7	24	1933	0.8	4	1935
Νοέμβριος	75.6	4	1933	39.5	3	1935	16.0	3	*	0.9	7	1936

Π Ι Ν Α Ε 5

Μέσαι αριαῖαι τιμαὶ τῆς ἀτμοσφαιρικῆς πίεσεως ἐν Θεσσαλονίκῃ
"Υψος λεκάνης βαρομέτρου

*Ωραι Μήνες	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	700
*Ιανουάριος	60.82	60.82	60.86	60.73	60.59	60.56	60.73	60.95	61.15	61.26	61.28	
Φεβρουάριος	56.90	56.86	56.79	56.66	56.62	56.66	56.79	57.12	57.22	57.29	57.30	
Μάρτιος	57.86	57.78	57.59	57.48	57.48	57.55	57.71	57.93	58.08	58.13	58.10	
*Απρίλιος	55.80	55.67	55.56	55.50	55.53	55.69	55.95	56.11	56.19	56.27	56.19	
Μάιος	56.28	56.15	56.09	56.04	56.12	56.31	56.50	56.69	56.72	56.74	56.67	
*Ιούνιος	56.17	56.09	56.02	56.01	56.15	56.32	56.54	56.69	56.64	56.60	56.51	
*Ιούλιος	55.12	55.07	55.00	54.98	55.09	55.26	55.45	55.56	55.52	55.47	55.37	
Ανγούστος	55.87	55.80	55.78	55.74	55.81	56.06	56.28	56.43	56.48	56.48	56.34	
Σεπτέμβριος	58.08	57.99	57.91	57.88	57.87	58.08	58.32	58.51	58.68	58.76	58.65	
*Οκτώβριος	58.68	58.58	58.42	58.37	58.42	58.47	58.64	58.93	59.07	59.11	59.04	
Νοέμβριος	60.38	60.37	60.29	60.16	60.15	60.22	60.38	60.65	60.86	60.95	60.90	
Δεκέμβριος	60.24	60.21	60.27	60.11	60.00	60.02	60.17	60.33	60.53	60.73	60.70	
*Ετος	57.68	57.62	57.55	57.47	57.49	57.60	57.70	57.99	58.10	58.15	58.08	
*Εποχαὶ												
Xειμῶν	59.32	59.30	59.31	59.17	59.07	59.08	59.23	59.47	59.63	59.76	59.74	
*Ανοιξις	56.65	56.53	56.41	56.34	56.38	56.52	56.72	56.91	57.00	57.05	56.99	
Θέρος	55.72	55.65	55.60	55.58	55.68	55.88	56.09	56.23	56.21	56.18	56.07	
Φθινόπωρον	59.06	58.98	58.87	58.80	58.81	58.92	59.11	59.36	59.54	59.61	59.53	
*Εξάμηνα (Οκτ.-Μαρ.,												
Xειμερινὸν	59.15	59.10	59.04	58.92	58.88	58.91	59.07	59.32	59.49	59.58	59.55	
Θερινὸν	56.22	56.13	56.06	56.03	56.10	56.29	56.51	56.67	56.71	56.72	56.69	

εἰς mm Hg. (Ανηγγιμέναι μόνον εἰς τὴν θερμοκρασίαν τοῦ O° C.

46.35 μ.). (1931—1937)

12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	Mέση 24 ώρων
mm + :													
60.93	60.49	60.17	60.11	60.16	60.22	60.39	60.61	60.73	60.81	60.86	60.87	60.80	60.70
57.16	56.80	56.48	56.25	56.21	56.25	56.39	56.63	56.75	56.82	56.90	56.90	56.91	56.78
57.95	57.73	57.45	57.20	57.07	57.08	57.20	57.40	57.61	57.82	57.91	57.93	57.90	57.67
55.97	55.73	55.50	55.14	54.93	54.87	54.93	55.06	55.31	55.63	55.74	55.83	55.81	55.62
56.50	56.31	56.14	55.84	55.70	55.64	55.64	55.81	55.97	56.28	56.41	56.37	56.42	56.22
56.36	56.11	55.87	55.56	55.37	55.24	55.27	55.46	55.62	55.98	56.15	56.20	56.18	56.05
55.19	54.92	54.67	54.36	54.19	54.06	54.09	54.25	54.43	54.80	54.96	55.07	55.12	54.92
56.10	55.78	55.50	55.14	54.98	54.88	54.87	55.11	55.39	55.69	55.86	55.92	55.98	55.76
58.48	58.13	57.82	57.50	57.32	57.27	57.33	57.49	57.83	58.05	58.12	58.18	58.16	58.01
58.86	58.45	58.19	58.00	57.89	57.90	58.08	58.31	58.43	58.65	58.71	58.67	58.63	58.52
60.62	60.29	60.06	59.95	59.94	60.02	60.23	60.40	60.50	60.65	60.70	60.70	60.73	60.42
60.36	59.95	59.73	59.65	59.71	59.78	59.90	60.08	60.20	60.29	60.34	60.36	60.32	60.17
57.87	57.56	57.30	57.06	56.96	56.93	57.03	57.22	57.40	57.62	57.72	57.75	57.75	57.57

Ἐποχαὶ

59.48	59.08	58.79	58.67	58.69	58.75	58.89	59.11	59.23	59.31	59.37	59.38	59.34	59.22
56.81	56.59	56.36	56.06	55.90	55.86	55.92	56.09	56.30	56.58	56.69	56.71	56.71	56.50
55.88	55.60	55.35	55.02	54.85	54.73	54.74	54.94	55.15	55.49	55.66	55.73	55.76	55.58
59.32	58.96	58.69	58.48	58.38	58.40	58.55	58.73	58.92	59.12	59.18	59.18	59.17	58.98

Ἀπο.—Σεπτ.)

59.31	58.95	58.68	58.53	58.50	58.54	58.70	58.91	59.04	59.17	59.24	59.24	59.22	59.04
56.43	56.16	55.92	55.59	55.42	55.33	55.36	55.53	55.76	56.07	56.21	56.26	56.28	56.10

ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ

Σελίς 144 , στίχος 9, ἀντὶ μεταταπίζεται, ἀνάγνωθι μετατοπίζεται.

- » 148 , πίναξ 2, εἰς τὴν ἐπικεφαλίδα τῆς πρώτης οτήλης, ἀντὶ Μῆνες] Ὁραι,
ἀνάγνωθι μόνον Μῆνες.
- » 152 , στίχος 26, ἀντὶ κατὰ τὸ χειμῶνα, ἀνάγνωθι κατὰ τὸν χειμῶνα.
- » 153 , μετὰ τὸν πίνακα I στίχος 10, ἀντὶ ὑπολογίσαμεν, ἀνάγνωθι ὑπελο-
γίσαμεν.
- » 155 , στίχος 23 καὶ 24, ἀντὶ ἐλάχιστον, ἀνάγνωθι ἐλάχιστα.
- » 181 , πίναξ 6 εἰς τὴν στήλην τοῦ Ἰανουαρίου στίχος 9, ἀντὶ 11.0, ἀνά-
γνωθι 10.1.